

«Ալեքսանդրապոլի» շենքի հյուրանոցային համալիրը գտնվում է Գյումրիի կենտրոնական հրապարակում։ Բացվել է նախորդ տարեկանութիւն եւ դասկանում է բաղադրամային Կարդան Շուկայանին։ Քյուրանոցը բաղադրի հաճախանուր աղքատության ու չափորոշիչային դայնաներում աչք է ծակում իր շենքությամբ եւ լուսավորությամբ։

Թայմանների ճասին խոսելը
անհնար է: Յանրակացարանում
ոչ միայն հոսող ջոր չկա, այլևս
բացակայում են կոճունալ հար-
մարտքուները: Տափկները դաս-
նում են, որ իրենց բնական կա-
րիքները հոգում են դույլի մեջ, ի-
տև լցոնում շեմի հետաքրաքը, ին-
չի դասձառվ շեմիում տարած-
ված գարշահությունն ուղղա-
կի խեղողում է:

34-ամյա Յերմինե Կարապետացն արդեն 15 տարի բնակվում է հանրակացարանում: Նոր որդին հաշմանդամ է, չի կարողանում բայց: Թեմետ բժիշկները հավաստիացնում են, որ վիրահատությունից հետո որդին անողանան կփայի, սակայն Յերմինեի վաստակած մի կերպ բավականացնում է սննդին ու դեղութիւն: Յերմինեն իր փոքրանդամ ընտանիքի գոյությունը դահում է բաղադրի մեծահարուսների տանը մարդություն անելով: Երազում է որդու հաճար ավելի հարճարավել տան, լոգարանի եւ մանկության տարիներին կարդացած գրեթե ու դիսած ֆիլմերի կյանքի մասին: Տանը հեռուստացույց չունի, ասում է՝ լետք եւ չէ: «Ե-

սին խոսել Սեղա տաշիկը չի ցանկանում: Մեր այցելության ժամանակ նա դառնած էր: ԱԵ-Նյակում ցուրս էր, խոնավ, ոսքեր ուսել էին, դժվարանում էր բայլել: Թերեւ արդեն կեսօր էր, սակայն Սեղա տաշիկը միայն Կլարայի դասրասած սուրճն էր խմել: Ասում է՝ ախորժակ չունի, միանգամհյու ցերեկը ձու կլսած կուտի, կրավականացնի մինչեւ երեկո:

ՍԵՐԱ ՄՊԱՏԻԿԸ

է, որ կանգնում են ցնցուի տակ: Տաճիր կաթում է, տան դասերը խոնավությունից ուղել են, ամեն-դինն այնքան խոնավ է, կարծես ինչ առաջ են լվացել-բաճել: Սա-կայս ամենասարսահելին տանը սանհանուցի բացակայությունն է: Բայնի՛ք-զուգարան կոչվածը բակում է, անընդհատ երես ու դուրս անելուց ընտանիքի անդամ-ները ձնաշան ամփանելին հիվանդ են: Երկու երեխան ունեն: Նեալի դատիկը մեկ անսական է, քիչեւ-ներ տեղեկացրել են, որ փորիկին հակացուցված է խոնավ սենյա-կում աղբելը, սակայն ծնողներն այլ երեխ չունեն: Նելիքի ամուսինը բանվոր է: Շինարարությանը է գրադիում, սակայն վաստակածը չի բավականացնում: «Օրակա-նով աղբող մարդիկ ենք, մի օր ա-խատանի եղավ՝ նորմալ կապրենի, մի օր որ չեղավ՝ ների մեջ կինենի: Գնում է գյուղեր, տեսնում՝ շինա-րարություն կա՞ մի բան կսացվի, որ կարողանա ընտանիքը դահել: Լինում են օրեր, որ ամբողջ օրը գյուղից գյուղ է գնում, բայց դա-տարկանեն Վերադաշնում», ա-սում է Նելիքի սկեսուրը: Նրանց հինգինանց ընտանիքը 2 սենյա-

Վճարելու նրան հեռացրին աշխատանիցից: Նելլիի սկզբունքը դասմում է, որ նման դատմությունները բազմաթիվ են: «Քաղաքն էլ է իրենցը, օրեմ էլ, ինչ կարաս ինչ անես», ասում է նա:

Նելիկի չորսամյա որդին արդեն
երկու անգամ հիվանդանոց է ըս-
տել: Ուժեղ թոքարություն է հիվան-
դացել, ճայրն ասում է՝ դաշտառը
խոնավ սենյակն է: Ընտանիքի
միակ եկամուտը 50.000 դրամ
նորածն է ու 33.000 դրամ թուա-
կը, որից միայն 30.000-ն անսա-
կան գաղի, լուսի եւ ջրի կոմունալ
վճարումներն են կատարում: «Ամ-
բողջ օրը ճակարն եւ կարտու ենք
ուտում, զգել ենք արդեն»:

Տնակային ավանի բնակիչները դասնում են, որ շատերը երկրաշարժից հետո մի խանի տուն են սացել դեռևս լրացնելուց, դռները փակել են, վաճառել ու հեռացել: «Անեն ինչ փողով է կամ ծանրողով, փող ունեն կամ ծանրոք, քո հերթն առաջ կցցեն, չունեցողն էլ մեր ննան շան կյանքով է ապրում», ասում է Տիկին Նահրան:

Հանրապետության Երկրորդ փառագիրը գյումրիում ընդհանուր առ-

Քաղաքամետքի շենքի հյուրանոցն ու նի 6500 անօթեան զյումբեղիները

«Ալեքսանդրապոլ» հյուրանոցը

Աներով՝ այստեղ բնակչության 47 տոկոսն աղքաս է, 5 տոկոսը՝ ծայրահեղ աղքաս: Աղքատության դաշտառը գործազրկությունն է, ինչն էլ հաճախ գենում է արտազարթի: Եթե գյուղերում ճարդվանց մի ճասդ կարողանում է հող ճշակելով գոյություն առահնվել, առա

სთა ამან ინչ სის է, ინչ ეყიდ თუ
ასაქურ ხელი է ინ ჟრალანტეჭილ-
ნებ», ასთა ე პერშინენ: Որդու
აռողջության համար աղքում է
ამեն or, աղքում է նաև, nr կի-
սափիլատակ ցենքը մի օր վերջնա-
կանապես փուլ չգա:

76-ամյա **Տիկին Սեղան** խան-

«Էսի կյանք չէ, մի մարդ, որ զուգարան չունենա, որ 2-3 ամիսը մեկ անգամ լողանա, որ չիմանա՝ կերածն ի՞նչ է, դրա կյանքը ո՞նց կլինի»:

Սեղա տան աճնական 33.000 դրամ նույնագույն է ստանում, ստացածի կեսն էլ էլեկտրաէներգիայի վարձը վճարում, սակայն ապարայուն, սենյակն այնքան խոնավ է, որ փորձիկ էլեկտրական սալիկով անհնար է տափացնել:

Ամսնաներ առաջ հանրակացարանի մի հասկածը փոլ Եկապ: Այժմ բնակիչները վախենում են, որ մի օր իրեմ էլ կմնան առանց տանիքի: Հանրակացարանի սարեց բնակիչները դաշնում են, որ իրենց գոյության ճասին իհուում է միայն «Կարիտաս» ընկերությունը: Նրանց տրամադրում է դեղորայք, երեմն նաև սննունդ: «Մեզ քան մետք չէ, մի սենյակ տուն, ասի լինի, մաֆուր, կողինի գուգարան լինի: Ուզում եմ իմ տանը, իմ հոլիկում մեռնել, ժամֆից չմնեա, գոնե իմ տուն ունենամ, նոր մեռնեմ», ասում է Սեղա տաշկը:

Գյումրիի 104-րդ տարածի Տնակային ավանի բնակչութեան իրենց թաղանասի անունը «գարաղոլ» են դրեւ: Մարդկի այստեղ աղորում են 1988-ի ավերիշ Երկրաշրջից հետո: Թեղեւ նրան հաշվառված են, սակայն նոր բնակարան սահմանու հոյսն արդեն ճարեւ է: Թիթեյա Տնականերում արդեն նոր սերունդ է մեծանում, կյանքը փոխվում է, զարգանում, բայց ոչ այս ավանի բնակիչների համար: Նրանք չեն հիշում, թե վերջին անգամ խաղաղապետը կամ մարզբանը Ե՞ր են այցելել «գարաղոլ»: Պատճառաբնութեան էլ, կուսակցություններ են նրանց հիշում են ընտրությունից ընտրություն: «Գալիս են, խոսումներ տալիս, ժողովում ու հեռանում, բայց ոչինչ չի փոխվում», ասում է **Լուսյա Տափկը**: Տնակաները ճաշվել են, անձեւի եւ ձյան ժամանակ զուր առաւտաղոյ կարում է, սենյակները խննավ են, ու այս տարածի բնակիչների մեծ մասը տառաղում է հղացավում:

32-աճյա **Նելին** ամուսնացել
ու արդեն 8 տարի աղործ է սնա-
կում: Նրանց տուն մնանելուց կամ
դուրս գալուց այն տղավորությունն

Կիսաքանդ հանրակացարան

ի աղրում: Այսկում եմ Զահել հարսի, իր երեխան ծեր կիս եմ, ինչն, ին մահամ ննջարան Բա սա ապրօտա մի որդին ակ մահացել ին ու նրա եղ գրանցված ստ տան վրա, ոյ ուրիշագույն երեխենյա համազան:

ՀԱՅՈՒԹՎ ՀԱՐԱՀԱՅՑԻ ԲԵՐԵՎԱՆ Գյումրի-Երևան

